

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हकसम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

२०७५ कार्तिक-पुस सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरूको विवरण

राष्ट्रिय सूचना आयोग
काठमाडौं, नेपाल

राष्ट्रिय सूचना आयोग

कृष्णहरि बाँस्कोटा
प्रमुख सूचना आयुक्त

किरण कुमार पोखरेल
सूचना आयुक्त

यशोदादेवी तिम्सिना
सूचना आयुक्त

मणिराम ओझा
सचिव

स्वत प्रकाशन (Proactive Disclosures)

नेपालको संविधानको धारा २७ मा रहेको नागरिकको सूचनाको हकको व्यवस्था बमोजिम सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६४ मा प्रत्येक सार्वजनिक निकायले आफ्ना गतिविधिहरूको विवरण ३/३ महिनामा प्रकाशित गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था छ । यसका लागि ऐन र नियमावलीमा गरी २० वटा शीर्षकहरू उल्लेख गरिएका छन् । सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गराउन गठित यस स्वतन्त्र आयोगले २०७५ कार्तिक-पुसको अवधिमा सम्पादित प्रमुख कार्यहरू अन्य निकायका लागि नमूना मागदर्शन समेत होस् भनी प्रकाशित गरेका छौं । यस अवधिमा प्रदेशहरूमा १ नं. प्रदेशका सोलुखुम्बु, ओखलढुंगा, खोटाङ, उदयपुर र भोजपुर, ताप्लेजुङ्ग, पाँचथर, इलाम र तेह्रथुम जिल्ला, २ नं. प्रदेशका का सम्पूर्ण जिल्लाहरू र कर्णाली प्रदेशका कालिकोट जुम्ला जिल्लास्थित निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू मेयर, उपमेयर, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूसँग सूचनाको हकसम्बन्धी अभिमुखीकरण, अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । सूचनाको हकको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि जुम्ला, कास्की, कैलाली र भापा जिल्लामा अनुगमन गरी सूचनाको हकको कार्यान्वयनमा जोड दिइएको छ । सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५ मा उल्लेखित विषयहरूमा माग भएका सूचनाहरू उपलब्ध नगराउनेहरूलाई यस आयोगमा प्राप्त उजुरी, निवेदन तथा पुनरावेदनका आधारमा लगत कट्टा गर्ने एवं आदेश जारी गर्ने कार्य गरिएको छ । यसरी २०७५ कार्तिक-पुसको अवधि सूचनाको हकको प्रचलनमा सन्दर्भमा उल्लेखनीय रहेको छ ।

यसै क्रममा, आयोगले आफ्नो नियमित विवरण प्रकाशित गर्दै आएको सिलसिलामा आ.ब. २०७५।७६ सालको कार्तिक, मंसिर र पुस महिनामा सम्पादित कामको विवरण प्रस्तुत गरेको छ । यसलाई आयोगले तीन महिना सम्पन्न भएको एक हप्ताभित्र प्रकाशित गरेको छ । यसै बमोजिम सबै सार्वजनिक निकाय स्वयं अग्रसर भै आ-आफ्नो विवरण सार्वजनिक गर्न आग्रह गरिन्छ ।

राष्ट्रिय सूचना आयोग

मिति : २०७५ माघ ७ गते सोमबार

विषय सूची

१.	आयोगको स्वरूप र प्रकृति	१
२.	आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण	२
४.	आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा	४
५.	सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी, सम्बन्धित शाखा प्रमुख	६
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	६
७.	निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	६
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	७
९.	सम्पादन गरेको कामको विवरण	७
१०.	सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद	८
११.	ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची	८
१२.	आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	८
१३.	तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण	९
१४.	अघिल्लो आ.व.मा सञ्चालित कार्यक्रमहरु	९
१५.	सार्वजनिक निकायको वेभसाइट	९
१६.	सूचना परियोजनामा प्राप्त भएको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् सम्झौता सम्बन्धी विवरण	९
१७.	सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रतिवेदन	१०
१८.	सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली	१२
१९.	सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिइएको विषय	१२
२०.	सार्वजनिक निकायका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको वा हुने भए सोको विवरण	१२

राष्ट्रिय सूचना आयोग

काठमाडौं, नेपाल

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमावली, २०६५को नियम ३ बमोजिम प्रकाशित विवरण

आ.व. २०७५/०७६ (२०७५ कार्तिकदेखि २०७५ पुससम्म)

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ अनुसार राष्ट्रिय सूचना आयोगको स्थापना भएको हो । यो आयोगमा एक जना प्रमुख सूचना आयुक्त र एक जना महिला सहित दुई जना सूचना आयुक्त रहने व्यवस्था छ । नेपाल सरकारको विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत आयोगको प्रशासकीय प्रमुख रहने व्यवस्था छ । आयोगले सार्वजनिक निकायमा रहेका सूचना नागरिकको पहुँचमा पुर्‍याउने, खुला र पारदर्शी संस्कृतिको विकास गर्ने, सार्वजनिक पदाधिकारीलाई जिम्मेवार तथा जवाफदेही बनाउने, सूचना सार्वजनिक गराउन सम्बन्धित निकायलाई आदेश दिने लगायतका काम गर्नुका साथै सार्वजनिक निकायका प्रमुख वा सूचना अधिकारीले त्यस्तो सार्वजनिक गर्नु पर्ने सूचना सार्वजनिक नगरे वा मागकर्तालाई नदिएमा उजुरी, पुनरावेदन सुन्ने तथा सजाय समेत गर्दछ । हाल आयोगको केन्द्रीय कार्यालय देवीनगर, बानेश्वर-१०, काठमाडौंमा रहेको छ ।

क) आयोगको दुरदृष्टि

विकास, समृद्धि र सुशासनका लागि सूचनाको हकको प्रयोगबाट सुसूचित समाजको श्रृजना गर्ने ।

ख) लक्ष्य

व्यक्तिगत मौलिक हकको संरक्षण गर्दै सूचना माथि नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।

ग) उद्देश्य

१. सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गराउन राष्ट्रिय सूचना आयोगको कार्यान्वयन क्षमताको अभिवृद्धि गर्ने ।
२. छनौट भएका केन्द्रीय र स्थानीय सार्वजनिक निकायहरूमा सूचनाको माग र प्राप्तिसम्बन्धी व्यवस्थालाई सुदृढ गराउदै लैजाने ।
३. सूचनाको मागमा वृद्धिका लागि क्रियाशील संस्थाहरूलाई अभिप्रेरित गर्ने तथा सहजीकरण गर्दै कार्यक्षमतामा अभिवृद्धि गर्नुको साथै सहजीकरण गर्दै लैजाने र आपूर्ति पक्षसँग सहजीकरण गर्ने ।

घ) रणनीतिक प्राथमिकताहरू

१. सूचनाको हकको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि राष्ट्रिय सूचना आयोगको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
२. सूचनाको हकको कार्यान्वयनको लागि उपर्युक्त वातावरण निर्माण गर्ने ।

३. सूचनाको हकको कार्यान्वयनमा जवाफदेही, स्वःस्फूर्त र क्रियाशील संस्थाहरुको अभिवृद्धि गर्ने ।

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार निम्नानुसार रहेको छः

२.१ आयोग समक्ष परेको पुनरावेदन, निवेदन, उजुरी सुन्ने र तत्सम्बन्धी निर्णय र आदेश दिने ।

२.२. सूचनादाताको संरक्षण गर्ने ।

२.३. सार्वजनिक निकायका प्रमुख वा सूचना अधिकारीले मनासिव कारणविना सूचना नदिएको वा दिन इन्कार गरेको, आंशिक रुपमा वा गलत सूचना दिएको वा सूचना नष्ट गरेको देखिएमा आयोगले त्यस्तो प्रमुख वा सूचना अधिकारीलाई एक हजारदेखि पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी त्यस्तो प्रमुख वा सूचना अधिकारी विभागीय कारबाही हुने पदमा रहेको भए निजलाई विभागीय सजायको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्ने ।

२.४. क्षतिपूर्तिको लागि प्राप्त निवेदन उपर वास्तविक हानि नोक्सानीलाई विचार गरी मनासिव माफिकको क्षतिपूर्ति सम्बन्धित निकायबाट भराई दिन सक्ने ।

२.५. सार्वजनिक निकायमा रहेको सार्वजनिक महत्वको सूचना सम्बन्धी अभिलेख, लिखत तथा अन्य सामग्रीको अध्ययन तथा अवलोकन गर्ने ।

२.६. त्यस्तो निकायमा रहेको अभिलेख, लिखत वा अन्य सामग्री सम्बन्धी सूचना सूचीकृत गरी मिलाई राख्न आदेश दिने ।

२.७. नागरिकको जानकारीको लागि सूचना सार्वजनिक गर्न सम्बन्धित सार्वजनिक निकायलाई आदेश दिने ।

२.८. समय किटान गरी निवेदकले माग गरेको सूचना दिन सम्बन्धित सार्वजनिक निकायलाई आदेश दिने ।

२.९. यस ऐन बमोजिमको दायित्व पालना गर्न, गराउन सम्बन्धित पक्षलाई आदेश दिने ।

२.१०. नेपाल सरकार तथा सूचना तथा संचारसँग सम्बन्धित विभिन्न निकायहरुलाई सूचनाको हकको संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि आवश्यक सुभाब दिने वा सिफारिस गर्ने ।

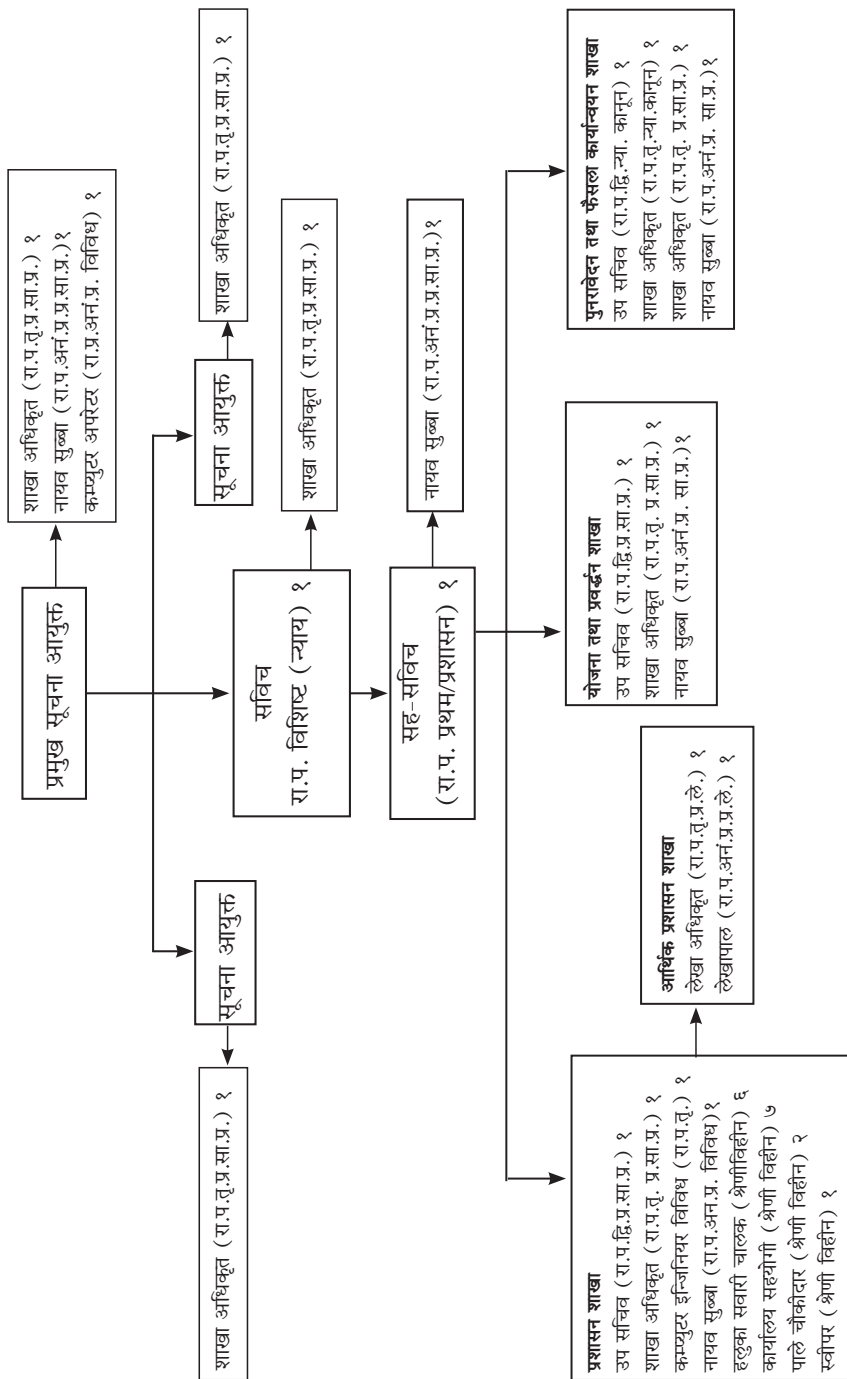
२.११. सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने अन्य उपयुक्त आदेश दिने आदि ।

३. आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण :

आयोगलाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नेपाल सरकारले व्यवस्था गर्ने कानूनी प्रावधान रहेको छ । हाल आयोगमा देहाय बमोजिमको ३६ स्विकृत दरबन्दी अनुसारका कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् ।

३.१ स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी संख्या	३९ जना
३.२ स्थायी कर्मचारी दरबन्दी संख्या	२१ जना
३.३ करार सेवा कर्मचारी	१८ जना

राष्ट्रिय सूचना आयोगको संगठन संरचना

स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण अनुसार आयोगमा निम्न बमोजिम शाखाहरू रहेका छन् :

३.१ प्रशासन शाखा

- कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी काम गर्ने ।
- आन्तरिक प्रशासन सम्बन्धी काम गर्ने ।
- जिन्सी व्यवस्थापन गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।
- स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने ।

३.२ योजना, अनुगमन तथा प्रवर्द्धन शाखा

- प्रचार प्रसार सामाग्रीहरूको निर्माण, प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने ।
- सम्बन्धित सरोकारवाला निकाय, संघ सँस्था तथा गैरसरकारी सँस्थासँग समन्वय गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- गोष्ठी/सेमिनारहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- कार्यक्रमहरूको अनुगमन, मूल्याङ्कन, समन्वय, सुपरिवेक्षण र प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- सूचनाको हकसम्बन्धी प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने ।
- सूचनाको हकसम्बन्धी सभा, गोष्ठी तथा सेमिनारमा भाग लिने ।

३.३ पुनरावेदन तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

- सार्वजनिक निकायको प्रमुखले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले ३५ दिनभित्र आयोग समक्ष दिएको पुनरावेदनको कारवाही र किनारा गर्दा आयोगले सम्बन्धित प्रमुख वा सूचना अधिकारीलाई आफू समक्ष उपस्थित गराई बयान गराउने, कुनै लिखत पेश गर्न लगाउने, सो सम्बन्धमा साक्षी प्रमाण बुझ्ने तथा सार्वजनिक निकायबाट कुनै लिखतको नक्कल माग गर्ने ।
- पुनरावेदनको व्यहोरा मनासिब देखिएमा समयावधि तोकी पुनरावेदकलाई सूचना उपलब्ध गराउनु भनी सम्बन्धित निकायको प्रमुखको नाममा आदेश गर्ने ।
- पुनरावेदन निरर्थक देखिएमा खारेज गर्ने ।
- सो पुनरावेदनको सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गरी अन्तिम निर्णय गर्ने ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा :

- ४.१ आयोग समक्ष परेको पुनरावेदन, निवेदन, उजुरी सुन्ने र तत्सम्बन्धी निर्णय र आदेश दिने ।
- ४.२. सूचनादाताको संरक्षण गर्ने ।
- ४.४. क्षतिपूर्तिको निवेदन परेमा मनासिब माफिकको क्षतिपूर्ति भराई दिने ।
- ४.८. समय कितान गरी निवेदकले माग गरेको सूचना दिन सम्बन्धित सार्वजनिक निकायलाई आदेश दिने ।
- ४.११ सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने अन्य उपयुक्त आदेश दिने आदि ।

राष्ट्रिय सूचना आयोगको

नागरिक बडापत्र

क्र.सं.	सेवाको किसिम	सेवा प्रदान गर्ने शाखा	तल्ला	सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारीहरू	निर्णय प्रक्रिया तथा सेवा प्राप्त गर्न पेश गर्नुपर्ने काजाजत	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने समय	सेवा प्राप्त नभएमा उडुरी पुनरावेदन सुन्ने अधिकारी	कौफियत
१.	सार्वजनिक निकायबाट सूचना नपाएको, गलत वा अशुभ सूचना पाएको सम्बन्धमा पुनरावेदन	पुनरावेदन तथा फैशला कार्यान्वयन शाखा	दोस्रो तल्ला	उप सचिव श्री बाबुराज श्रेष्ठ — कानुन अधिकृत श्री दिपक विमिरे — शाखा अधिकृत श्री मन्दिरा महर्जन — नायब सुब्बा	- सार्वजनिक निकायको प्रमुखले गरेको निर्णय उपर चित नबुझे व्यक्तिले ३५ दिनभित्र आयोग समक्ष पुनरावेदन दिनसको । - यसरी प्राप्त पुनरावेदनको कारवाही र किनारा गर्दा आयोगले सम्बन्धित प्रमुख वा सूचना अधिकारिलाई आफू समक्ष उपस्थित गराई बयान गराउन, कुनै लिखत पेश गर्न लगाउन, सो सम्बन्धमा साक्षी प्रमाण बुझ्न वा सार्वजनिक निकायबाट कुनै लिखतको नक्कल माग गर्ने । - पुनरावेदनको व्यहोरा मनासिव देखिएमा सम्पत्तिवादी तोकौ पुनरावेदकलाई विना शुल्क सूचना उपलब्ध गराउनु भनी सम्बन्धित निकायको प्रमुखको नाममा आदेश गर्ने । - पुनरावेदन निरर्थक देखिएमा खारेज गर्ने । - सो पुनरावेदनको सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गरी अन्तिम निर्णय गर्ने र आयोगको आदेशको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने ।	कुनै शुल्क नलान्ने	पुनरावेदन परेको ६० दिनभित्र	आयोगले गरेको सजाय उपर पुनरावेदन अन्ततमा पुनरावेदन लान्ने, अन्यको आयोगको कार्य र प्रक्रियाका सम्बन्धमा प्रमुख सूचना अधिकृत समक्ष उडुरी गर्ने सकिने ।	
२.	योजना तर्जुमा गर्ने, सूचनाको हकको प्रवर्द्धन गर्ने तथा अनुगमन गर्ने	योजना तथा प्रवर्द्धन शाखा	पहिलो तल्ला	उप सचिव श्री बाबुराज श्रेष्ठ — शाखा अधिकृत श्री सुभाष न्यौपाने	- योजना तथा प्रवर्द्धन शाखा प्रमुखले वार्षिक रूपमा संचालन गर्ने कार्यक्रम तयार गर्ने । - स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार गर्नुपर्ने कामहरूको बजेट, कार्यक्रम र औचित्य समेत विचार गरी कार्यक्रम संचालनको लागि अवधारणा तयार गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने । - सूचना परियोजना कार्यान्वयन गर्ने । - कर्मचारी प्रशासन, आर्थिक प्रशासन, आन्तरिक प्रशासन गर्ने । - स्टोर व्यवस्थापन लगायत सबै काम गर्ने । - आयोगसँग सम्बन्धित सूचना माग भएबमोजिम उपलब्ध गराउने ।	कुनै शुल्क नलान्ने	नितर	सचिव श्री मणिराम ओझा	
३.	आयोगको दैनिक प्रशासन संचालन	प्रशासन शाखा	भुईँ तल्ला	सह सचिव : श्री गीता कुमारी होमोलाई उप सचिव श्री राहु भण्डारी शाखा अधिकृत श्री हरि प्रसाद भट्टराई		कुनै शुल्क नलान्ने		सचिव श्री मणिराम ओझा	
४	सूचना अधिकारी /नोडल अफिसर			बाबुराज श्रेष्ठ मो.नं. ९८५१२४६६६५		कुनै शुल्क नलान्ने		कुनै शुल्क नलान्ने	

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी, सम्बन्धित शाखा प्रमुख

सि.नं.	शाखा	कर्मचारीको नाम	पद	कैफियत
१.	प्रशासन शाखा	श्री बाबुराजा श्रेष्ठ	उप सचिव	
		श्री हरि प्रसाद भट्टराई	शाखा अधिकृत	
		श्री मोहनबहादुर बुढाथोकी	नायव सुब्बा	
		श्री रबिन गौतम	कम्प्युटर अपरेटर	
२.	योजना प्रवर्द्धन शाखा	श्री बाबुराजा श्रेष्ठ	उप सचिव	
		श्री सुभाष न्यौपाने	शाखा अधिकृत	
३.	पुनरावेदन तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	श्री बाबुराजा श्रेष्ठ	उप सचिव	
		श्री मन्दिरा महर्जन	शाखा अधिकृत	
		श्री दिपक घिमिरे	कानून अधिकृत	
		श्री	शाखा अधिकृत	
		श्री हेमन्त रिज्याल	नायव सुब्बा	
		श्री गौरव गुरुङ्ग	कम्प्युटर अपरेटर	
४.	सचिवालय	श्री इन्द्र प्रसाद चापागाईं	शाखा अधिकृत	प्रमुख सूचना आयुक्त
		श्री भिमा घिमिरे	नायव सुब्बा	प्रमुख सूचना आयुक्त
		श्री बलराम लम्साल	शाखा अधिकृत	सूचना आयुक्तद्वय
		श्री प्रमिता शर्मा	शाखा अधिकृत	सचिव
५.	आर्थिक प्रशासन शाखा	श्री भलक शर्मा पौडेल	लेखा अधिकृत	
		श्री नारायण प्रसाद अधिकारी	लेखापाल	

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

दश पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सो भन्दा माथि भएमा प्रति पेज रु ५।— दस्तुर लाग्ने, सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको अवधि लाग्ने। आयोगमा परेका उजुरी, निवेदन र पुनरावेदनको सम्बन्धमा कुनै दस्तुर नलाग्ने।

७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया

नागरिकले माग गरेको सूचना १५ दिनभित्र पनि सूचना अधिकारीले उपलब्ध नगराए नागरिक सूचना अधिकारी विरुद्ध उजुरी गर्न कार्यालय प्रमुख समक्ष जानुपर्नेछ। कार्यालय प्रमुख समक्ष उजुरी परेको ७ दिनभित्र कार्यालय प्रमुखले सूचना अधिकारीमार्फत वा आफैँ नागरिकलाई सूचना उपलब्ध गराउनुपर्छ। ७ दिनभित्र कार्यालय प्रमुखले पनि नागरिकलाई सूचना उपलब्ध नगराए नागरिकले त्यसको ३५ दिनभित्र सूचना अधिकारी र कार्यालय प्रमुख विरुद्ध राष्ट्रिय सूचना आयोगमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछन्।

निर्णय गर्ने अधिकार

सचिव श्री मणिराम ओझा।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री मणिराम ओझा।

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण (२०७५ कार्तिक-पुस)

९.१ सूचना को हकसम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रम

आयोगले राज्यको पुनर्संरचना अनुसार गठित स्थानीय तहहरू (महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका तथा गाउँपालिका) प्रमुख / उप प्रमुख एवं प्रशासकीय अधिकृतहरूलाई आफ्नो निकायमा कसरी सूचनाको हकको प्रभावकारी प्रचलन गराउन सकिन्छ भन्ने विषयमा अन्तरक्रिया गरेको थियो

जसमा प्रत्येक स्थानीय तहबाट प्रमुख वा उप प्रमुख मध्ये १ र प्रमुख प्रशाकिय अधिकृत १ रहने गरी अन्तरक्रिया सञ्चालन गरिएको थियो । जसको विवरण यसप्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	प्रदेश नं.	जिल्ला	मिति	सहभागी भएका जिल्ला र संख्या	जम्मा सहभागी	कैफियत
१.	१	खोटाङ	२०७५/०८/१८	सोलुखुम्बु, ओखलढुंगा, खोटाङ, उदयपुर र भोजपुर जिल्ला स्थित नगरपालिका तथा गाउँपालिका गरी ४३ स्थानीय तह	प्रत्येक स्थानीय तहका प्रमुख/उप प्रमुख र प्रशाकीय अधिकृत २ जना गरी ८६ जना	
२.	१	पाँचथर	२०७५/०९/०४	ताप्लेजुङ्ग, पाँचथर, इलाम र तेह्रथुम जिल्लास्थित नगरपालिका तथा गाउँपालिका गरी ३३ स्थानीय तह	प्रत्येक स्थानीय तहका प्रमुख वा उप प्रमुख र प्रशाकीय अधिकृत गरी ३ जना गरी ९९ जना	
३.	६	कालिकोट	२०७५/०९/०३	कालिकोट र जुम्ला जिल्लाबाट, नगरपालिका र गाउँपालिका गरी १७ स्थानीय तह	प्रत्येक स्थानीय तहका प्रमुख उप प्रमुख र प्रशाकीय अधिकृत गरी ३४ जना	
४	२	जनकपुर	२०७५/०८/१६ र ७ गते	८ जिल्लाका महानगर, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका गरी १३६ स्थानीय तह	प्रत्येक स्थानीय तहका प्रमुख/ उप प्रमुख र प्रशाकीय अधिकृत गरी २ जना गरी २७२ जना	

१.२ सूचनाको हकसम्बन्धी अनुगमन कार्यक्रम

क्र.सं.	जिल्ला	मिति	अनुगमन गरिएका कार्यालयहरु	संलग्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु
१.	जुम्ला	२०७५/०८/१३	जिल्ला हुलाक, कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा कार्यालय र गै.स.स महासंघ जिल्ला कार्यालय	प्रमुख सूचना आयुक्तज्यूको नेतृत्वमा आयोगका कर्मचारीहरु
२.	कास्की	२०७५/०८/१८	जिल्ला हुलाक, कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा कार्यालय र गै.स.स महासंघ जिल्ला कार्यालय	सूचना आयुक्त श्री यशोदादेवी तिम्सिनाज्यूको नेतृत्वमा आयोगका कर्मचारीहरु
३.	कैलाली	२०७५/०७/१८	जिल्ला हुलाक, कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा कार्यालय र गै.स.स महासंघ जिल्ला कार्यालय	प्रमुख सूचना आयुक्तज्यूको नेतृत्वमा आयोगका कर्मचारीहरु

१.३ आयोगबाट जारी भएका आदेश तथा सम्पादित कार्यहरुको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रम (२०७५ पुस ३० गते)

राष्ट्रिय सूचना आयोगको प्रमुख सूचना आयुक्तमा कृष्णहरि बास्कोटा र सूचना आयुक्तमा श्री किरणकुमार पोखरेल तथा श्री यशोदादेवी तिम्सिनाले पद बहाली गरी कार्यारम्भ गरेको पहिलो ४ वर्ष पूरा भएको उपलक्ष्यमा एक विशेष कार्यक्रमको आयोजना गरियो । सो कार्यक्रममा आयोगले २०७१ पुष ३० गते देखि २०७५ पुष ३० गतेसम्म सम्पादन गरेका प्रमुख २० बुँदे कार्य प्रगति विवरण

र २०७४ माघदेखि २०७५ पुष मसान्तसम्म भएका केही महत्वपूर्ण आदेशहरूको संग्रह माननीय सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री श्री गोकुल बाँस्कोटाले विमोचन गर्नु भयो। उक्त कार्यक्रममा मन्त्रालय, विभागका सूचना अधिकारी, सूचनाका हकका अभियन्ताका साथै सञ्चारकर्मीहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

१.६ नोटिस बोर्ड सेवा : १६१८०७०७८२४२६ मा सम्पर्क गरी आयोगबाट भईरहेको कामकारवाहीको सूचना प्राप्त गर्न सकिने।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

१. कार्यालय प्रमुख सचिव श्री मणिराम ओझा

२. सूचना अधिकारी उपसचिव श्री बाबुराजा श्रेष्ठ

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

११.१ नेपालको संविधान

- ♦ सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४
- ♦ सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५,
- ♦ आयोगको बैठक व्यवस्था सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२
- ♦ निवेदनको कारवाही किनारा गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२
- ♦ उजुरी कारवाही किनारा गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२
- ♦ पुनरावेदन कारवाही किनारा गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२
- ♦ सरकारी निकायले स्वतः प्रकाशन गर्नु पर्ने विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७१
- ♦ राष्ट्रिय सूचना आयोगका कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७१
- ♦ सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- ♦ राष्ट्रिय सूचना आयोगको इजलास सञ्चालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५
- ♦ सूचनाको हक कार्यान्वयन निर्देशिका

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

यस महिनाका खर्च	गत महिना सम्मको खर्च	बजेट र बजेट शिर्षक	वार्षिक विनियोजन	यस महिना सम्मको खर्च	बाँकी	कैफियत
७७८३६२।२०	५०८२२०३।३०	२११११ तलब	१६८०००००।०	५८६०५६५।५	१०९३९४३४।५	
३००००।००	१४८८६७।००	२१११३ महंगी भत्ता	३०००००।०	१८०८६७।०	११११३३।०	
०।००	४४६००।००	२१११९ अन्य भत्ता	५०००००।०	४४६००।०	४५५४००।०	
०।००	०।००	२११२५ पोषाक	३०००००।०	०।०	३०००००।०	
०।००	०।००	२११२३ औषधि उपचार खर्च	१०००००।०	०।०	१०००००।०	
५८९५४०।००	२७२०७०।००	२१११५ पानी तथा बिजुली	५०००००।०	३३१०२०।०	१६८९८०।०	
२८७००।००	१५३२९७।००	२१११२ संचार महसुल	५०००००।०	१८१९९७।०	३१८००३।०	
२००००।००	१०३४४४६।००	२११२७ घर भाडा	३४०००००।०	१०५७२४६।०	२३४२७५४।०	
७६११९।००	५४९८३४।००	२०२११ इन्धन	१००००००।०	६२५९५३।०	३७७४४७।०	
२७८२२।००	३४४१६४।००	२०२१२ संचालन तथा मर्मत संचार	५०००००।०	३७९६८६।०	१८००१४।०	
०।००	०।००	२०२१३ विभा	२०००००।०	०।०	२०००००।०	
१२९४८०।००	४००३५।००	२०३११ बाधानय मान्यता खर्च	१००००००।०	५४९८५४।०	६५०१४६।०	
४२९०।००	५४४१७।००	२०३१३ युवाक तथा माभात्री	१०००००।०	५८८०७।०	४११९३।०	
३००००।००	३३०००।००	२०३१४ इन्धन अन्य प्रयोजन	२०००००।०	६३०००।०	१३७०००।०	
०।००	०।००	२०४११ परामर्श र सेवा	२०००००।०	०।०	२०००००।०	
२३१४८८।००	१२२१७०।००	२०४१२ अन्य सेवा	३००००००।०	१४५३३०।०	१५४६६९०।०	
२०४५८०।००	१४६७३२१।००	२०५२० कार्याक्रम	१९८००००।०	१६९१४८१।०	१८१०८५१९।०	
०।००	१०७५५५।००	२०६११ अनुगमन मूल्यांकन	८०००००।०	१०७५५५।०	६९२४५५।०	
०।००	२६१००।००	२०६१२ प्रमश खर्च	१०००००।०	२६१००।०	७३९००।०	
४३८९५।००	१७४४२५।००	२०७११ विविध खर्च	४०००००।०	२१५३१६।०	१८४६८४।०	
१६८८२७५।००	१११३१३८०।३०	जम्मा	४९००००००।०	१०८१९६५५।५	३७८८०३४५।५	

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण :

- आ.व. ०७५/७६ (कार्तिक-पुस) मा उजुरी, निवेदन र पुनरावेदनको विवरण १३२ वटा

१४. अधिल्लो आ.व.मा संचालित कार्यक्रमहरू:

आ.व. २०७४/७५ मा आयोगबाट सम्पादित प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमबाट प्राप्त उपलब्धीको एक भ्रमक :

क) अभिमुखीकरण / MIS Orientation र अनुगमन

सि. नं.	जिल्ला
१.	भापा
२.	गोरखा
३.	दोलखा
४.	काठमाडौं
५.	ललितपुर
६.	भक्तपुर
७.	बागलुङ
८.	मोरङ
९.	बाँके
१०.	चितवन
११.	जुम्ला
१२.	ताप्लेजुङ
१३.	धनुषा
१४.	मोरङ

ख) अन्तरक्रिया/विद्यालय कार्यक्रम

सि. नं.	जिल्ला
१.	ताप्लेजुङ
२.	संखुवासभा
३.	खोटाङ
४.	पाँचथर
५.	दार्चुला
६.	भोजपुर
७.	बझाङ

१५. सार्वजनिक निकायको वेबसाइट :

यस राष्ट्रिय सूचना आयोगको वेबसाइट www.nic.gov.np रहेको छ ।

१६. सूचना परियोजनाले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् सम्भौता सम्बन्धी विवरण:

२०७३ असार २३ गते आयोग र Governance Facility Nepal बीच पञ्चवर्षीय रणनीतिक कार्य योजना अन्तर्गत दोस्रो चरण प्रारम्भ भएको । GF (Governance Facility) Nepal परियोजनाबाट करिब रु. ८ करोडको अनुदान सहयोग प्राप्त भई सञ्चालमा रहेको यस परियोजना (२०१६-२०१८) डिसेम्बर, ३१ २०१८ पश्चात समाप्त भएको छ ।

१७. बजेट तथा कार्यक्रम :

क्र.सं.	विवरण	इकाई	आ.ब.०७५/७६ को तथ्य												कैरियत
			वार्षिक		प्रथम चौमासिक				दोस्रो चौमासिक				तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
आ।	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू														
१	दिवस तथा समारोह मनाउने कार्यक्रम														
	१.१ राष्ट्रिय सूचना दिवस मनाउने (भाद्र ३)	वटा	१		६९५	१		६९५							
	१.२ अन्तर्राष्ट्रिय सूचना दिवस (शाहा दिवस) मनाउने (सिंतेथ्वर २८)	वटा	१		६००	१		६००							सम्पन्न भएको
	१.३ आरोग्य स्थापना दिवस मनाउने (विशाख २२)	वटा	१		६००						१			६००	
२	प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम														
	२.१ नेपाल टेलिभिजनमार्फत सूचनाको हकसम्बन्धी कार्यक्रम उत्पादन र प्रसारण	पटक	१०		१३००	२		२६०	४		५२०	४		५२०	नियमित रूपमा भैराएको
	२.२ रेडियो नेपालमार्फत सूचनाको हक सम्बन्धी कार्यक्रम उत्पादन र प्रसारण	पटक	१६		५००	४		१२५	६		१९०	६		१८५	सम्पन्न भएको
	२.३ गोरखापत्रमा जातकारीमूलक सामग्री प्रकाशन	पटक	१५		५००	५		१६५	५		१६५	५		१७०	नियमित रूपमा भैराएको
३	माग पक्षको सबलीकरण कार्यक्रम														
	३.१ सूचनाको हकको राष्ट्रिय सम्मेलन	पटक	१		८००							१		८००	
	३.२ विद्यार्थीलाई दिइने अभिमुखीकरण	विद्यालय	८		६००	२		१५०	३		२२५	३		२२५	
	३.३ सूचनाको हकमा महिला समितिकरण	वटा	२		३००				२		३००				
	३.४ हेल्पलाइन सञ्चालन गर्ने	वटा	१		३०६	१		३०६							
४	वैदेशिक अतिथि भ्रमण कार्यक्रम	पटक	१		७००				१		७००				
५	कार्यालय प्रमुख सूचना अधिकारी लगायतसँग अन्तरक्रिया	जिल्ला	१२		३५००	२		६००	५		१५००	५		१५००	

१८. आयोगले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली: सबै सूचना खुल्ला रहेको ।

१९. आयोगमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन : माग नभएको ।

२०. यस आयोगबाट निम्न प्रकाशन प्रकाशन गरी वितरण भएको छ ।

२०.१ बार्षिक प्रतिवेदन २०६५/०६६-२०७३।०७४ सम्म

२०.२ सचित्र पुस्तिका

२०.३ खुल्ला सरकारी तथ्याङ्ग (Open Government Data-OGD) सम्बन्धी प्रतिवेदन

२०.४ Guidelines of Public Information Officers (PIOS)

२०.५ आयोगका जानकारीमूलक ब्रोसियर

२०.६ National Strategic Plan of Action (NSPA) 2073, 2074, 2075

२०.७ Right to Information (RTI) Journal

२०.८ Proactive Disclosure Management System (PDMS) Guidebook

२०.९ Management Information System (MIS) Guidebook

२०.१० सूचनाको सन्देश (पाठ्यसामग्री)

२०.११ शिक्षक स्रोत सामग्री (सूचनाको हक र सुशासन)

२०.११ अनुगमन तता मूल्यांकन प्रतिवेदन- २०७५

२०.१२ सफलताका कथा २०७३, २०७४, २०७५

२०.१३ विभिन्न वर्षमा आयोगबाट भएका मुख्य मुख्य आदेशहरु

प्रस्तुत विवरण आयोगका वेबसाईट www.nic.gov.np मा हेर्न सकिने छ ।

फोन नं ०१-४४६४४१२, ४४९६५४४

फ्याक्स : ०१-४४९६५४५

ईमेल : info@nic.gov.np

वेबसाईट : www.nic.gov.np

Helpline: 01-4496544

Audio Notice :1618070782426

राष्ट्रिय सूचना आयोग

देवीनगर, बानेश्वर-१०, काठमाडौं ।

फोन नं ०१-४४६४४१२, ४४९६५४४

फ्याक्स : ०१-४४९६५४५

इमेल : info@nic.gov.np वेबसाईट : www.nic.gov.np

Helpline: Audio Notice :1618070782426

